

סיוור בפארק הקישון – דף הפעלה קבוצתי

ברוכים הבאים לפארק הקישון!

הצטרפו אלינו לסיור מרתק לצד אחד הנחלים הגדולים והחשובים בישראל, ובין המורכבים שבהם...

בראשית סיורנו, נשב יחד ונלמד קצת על ההיסטוריה של הנחל:

מקור שמו של הנחל קדום ונזכר במקרא בהקשר למלחמת דבורה (שופטים ד' 13, ה' 21), ובסיפור העימות בין אליהו הנביא לנביאי הבעל על הכרמל (מלכים א', י"ח 40). הנחל נקרא בערבית ואדי מוקטע ("נחל קטוע") וואדי ג'מילאת ("נחל היפות"). שטח אגן הניקוז של הנחל הנו השני בגודלו מבין נחלי החוף (כ-1,110 קמ"ר) והנחל איתן לרוב אורכו. הנחל זורם מגנין שבשומרון לאורך כ-70 ק"מ, עד יציאתו לים במפרץ חיפה. מעלה הנחל הנו קטע טבעי, חי ונקי ברובו, בעל ערכי טבע, נוף היסטוריה ומורשת. מורד הנחל (לצדו אנו יושבים היום) סבל במשך עשרות שנים מזיהום תעשייתי וסניטרי כבד, שהביא למותה של המערכת האקולוגית ולהפיכת הערוץ לתעלת שפכים פתוחה, הזורמת למפרץ חיפה ופוגעת גם בו. לפני כשבע שנים הוקמה רשות נחל הקישון (גוף ציבורי ללא מטרות רווח), אשר מופקדת על 25 הק"מ התחתונים של הנחל. מבין מטרות הרשות: שיקום הנחל והחזרת החיים למימיו, פיתוח הפארק לטובת הציבור, שינוי תדמית הנחל וכד'.

תהליך הצלת הנחל נושא פרי, וכיום ניתן לצפות במגוון בע"ח וצמחים ששבו לחיות בסביבתו. בעברו השני של הדף תמצאו תצלום אווירי של פארק הקישון וסביבותיו, כמו גם תמונות של בע"ח וצמחים מקומיים (חלקם עונתיים). סמנו את מסלול הליכתכם על גבי התצ"א. השתמשו בסימולים הבאים כדי לסמן נקודות ציון בהתאם להנחיות בהמשך הדף:

נקודת תצפית על מבני תעשייה או מקור זיהום סביבתי

כוון הליכתכם בשטח, או כוון התצפית

צמח או בע"ח מעניין שמצאתם בשטח

אזור מתאים למנוחה ופיקניק

נקודת תצפית מעניינת על הנוף

1. יציאתכם לסיור מאזור הפארק (המסומן כנק' כחולה בתצ"א). זהו את נק' היציאה ושרטטו את מסלול הליכתכם.
2. האם תוכלו לזהות בדרככם את שכונות חיפה הנמצאות על ההר?
3. האם תוכלו לזהות בדרככם את בתי הזיקוק ואת מתחם מכולות הנמל המיועד?
4. האם תוכלו לזהות את צמחי הקנה שעל גדת הנחל ואת שיחי הנעוצית הסבוכה (בקץ ללא תפרחת סגולה)?
5. הביטו אל מי הנחל, האם אתם רואים דגים מקפצים על פני המים? סביר להניח שמדובר בדגי ה"בורי" הנפוצים בנחל.

6. האם תוכלו לזהות בהמשך הדרך גשר ברזל גדול? עברו עליו לצדו השני של הנחל - לכוון ה"אפנדיקס" (המסומן כנק' אדומה בתצ"א). האפנדיקס הוא בית גידול לבע"ח וצמחים נדירים. חלקם קיימים בקישון בלבד.
7. האם אתם מזהים בדרך את אחד מבע"ח ו/או הצמחים שבתמונות המצורפות? אולי אחרים?

פרפור עקוד

סיקסק

קורמורן

שחף כספי

לבנית קטנה

נעוצית סבוכה

בן חצב יקינטוני

נץ חלב צרפתי

